

13.12.2016

Konsortiorryhmän kokous 30.11.2016

Aika Keskiviikko 30.11.2016 klo 13.00–16.00

Paikka Kansalliskirjasto, kokoushuone Kaneli (V520), Kaikukatu 4, Helsinki

Paikalla

Arkistonjohtaja Outi Hupaniitty, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (puheenjohtaja)
Kirjastonjohtaja Minna Niemi-Grundström, Tampereen yliopiston kirjasto - etäyhteydellä
Tietokanta-asiantuntija Pertti Föhr, Lahden ammattikorkeakoulun kirjasto
Yksikön päällikkö Outi Örn, Valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisuyksikkö
Johtava suunnittelija Matti Sarmela, Kirjastot.fi
Palvelupäällikkö Mika Salokangas, Kansalliskirjasto
Erityisasiantuntija Markku Mäenpää, Kansallisarkisto
Intendentti Leena Paaskoski, Lusto – Suomen metsämuseo
Johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto, kirjastoverkkopalvelut (saapui n. klo 13.30)
Museolehtori Sanna Valoranta-Saltikoff, Pedaali ry

Poissa

Apulaisjohtaja Mikko Kuutti, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Yli-intendentti Ismo Malinen, Museovirasto
Amanuenssi Siina Hälikkä, Kansallisgalleria
Koordinaattori Maija Hupli, Yle arkisto
Projektipäällikkö Sanna Marttila, Open Knowledge Finland

Kutsutut asiantuntijat

palvelusuunnittelija Susanna Eklund, Kansalliskirjasto
palvelupäällikkö Heli Kautonen, Kansalliskirjasto
koulutussihteeri Mia Mansaré, Kansalliskirjasto (sihteeri)
kehittämispäällikkö Minna Olkinuora-Tauru, Kansalliskirjasto
koulutus- ja kehittämisjohtaja Leena Tokila, Museoliitto
kehittämispäällikkö Erkki Tolonen, Kansalliskirjasto
palvelusuunnittelija Maria Virtanen, Kansalliskirjasto

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja asialistan hyväksyminen

Esitys

Avataan kokous, puheenjohtaja toteaa osallistujat, asialista hyväksytään.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03 ja totesi osallistujat. Todettiin, että asialistan kohta 3 käsitellään kun Kristiina Hormia-Poutanen on saapunut. Asialista hyväksyttiin.

2. Finnan tilannekatsaus

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan tilannekatsauksen. Liite 1: [Tilannekatsaus](#)

13.12.2016

Käsittely

Finnasta löytyy nyt myös liikkuvaa kuvaa. Se, onko esimerkiksi korkeakoulujen opetusvideoita mahdollista tuoda Finnaan, riippuu mm. kyseisten videoiden formaateista. Tunnistautumisrajapinnoista todettiin, että ensimmäisenä edetään asiassa Ellibsin kanssa. Yle-tunnuksen suhteen jatketaan selvittelyä; tunnuksen liittyvistä asioista keskustellaankin seuraavassa KDK-ohjausryhmän kokouksessa.

3. Finnan projektisuunnitelma 2017

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan projektisuunnitelman 2017. Liite 2: [Projektisuunnitelma 2017](#)

Käsittely

Nyt käsiteltävä versio projektisuunnitelmasta, on sen ensimmäinen versio. Projektisuunnitelma toimii vuoden 2017 toiminnan ohjenuorana. Koska vuoden mittaan toteutettavaksi tulee väistämättä asioita, joita ei projektisuunnitelmassa ole osattu ennakoita, pyritään se huomioimaan Finnan kehityksessä suosimalla ketteriä menetelmiä.

Todettiin, että Kansalliskirjastolla ei ole toistaiseksi erikseen nimettyä henkilöä, joka olisi keskittynyt erityisesti Kansalliseen palveluarkkitehtuuriin ja suomi.fi-palvelutietovarantoon liittyviin asioihin. Asian seuraaminen voidaan mahdollisesti liittää Finnan työpaketteihin; tätä kautta asialle tulisi myös vastuuhenkilö (työpakettivastaava).

Keskusteltiin lyhyesti suomi.fi-palvelutietovarannon ja Kirkannan suhteesta. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että palvelutietovarannon sisältämä tieto on niukempaa eikä se siten palvele ainakaan kirjastojen tarpeita. Todettiin, että palvelutietovarantokin on tosin kehittyvä palvelu, jossa voidaan mahdollisesti huomioida myös Finnan tarpeita.

Projektisuunnitelmaan liittyviä kommentteja voi lähettää Erkki Toloselle myös jälkikäteen. Projektisuunnitelma hyväksytään seuraavassa konsortior ryhmän kokouksessa helmikuussa 2017.

4. Konsortior ryhmän vuosikellon 2017 suunnittelu

Esitys

Maria Virtanen esittelee Finnan konsortior ryhmän [vuosikelloa](#) vuodelle 2017. Keskustellaan täydennystarpeista.

Käsittely

Vuosikelloa päivitetään vuoden kuluessa.

5. Finnan kausi 2017-2020

Esitys

Kristiina Hormia-Poutanen esittelee kauden 2017-2020 näkymiä.

Käsittely

Kristiina Hormia-Poutanen kertoi kuulumisia Avoin tiede ja tutkimus (ATT) –hankkeen strategiaryhmän ja KDK-ohjausryhmän kokouksista. On keskusteltu mahdollisuudesta,

13.12.2016

että Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) –hankkeen kautta jatkettaisiin vuodella, vuoden 2017 loppuun saakka, jotta sen kausi päättyisi samaan aikaan kuin ATT-hankkeen kausi.

KDK- ja ATT-hankkeiden suhteiden selkiyttämistä pidetään tärkeänä. Jatkossa voitaisiin tunnistaa asioita, mitkä näillä hankkeilla on keskenään yhteistä, ja työskennellä siltä pohjalta. Myös EU:n tietosuojadirektiiviin liittyen on tärkeää tehdä yhteistyötä.

KDK- ja ATT-hankkeiden yhteistoimintaan liittyen nousi esille esimerkiksi työryhmien virtaviivaistamisen tarve sekä Finnan rooli tutkimuksen tukena, joka tämä edellyttää tutkijoiden tarpeiden kartoitusta.

Muita esille nousseita teemoja olivat avoimuus, semanttinen yhteentoimivuus, Finton hyödyntäminen ja nimitietopalvelun kehittäminen.

Viestintään panostaminen olisi tärkeää; tulee selkiyttää, kenelle palveluja tehdään. Viestinnässä tulisi ottaa huomioon myös eri ryhmien viestintätarpeet.

Kehittämiskohteina esille nousivat esimerkiksi tunnettuus ja medianäkyvyys. Lisäksi Finnan käyttö ja käyttöönotto on ollut odotettua hitaampaa. Myös palveluiden kehittämistä ja toteuttamista useampien eri toimijoiden kanssa voisi olla enemmän.

Konsortioyryhmä totesi, että on tärkeää pysyä ajan tasalla näistä aiheista.

Konsortioyryhmälle lähetetään ATT-strategiaryhmän kokousmuistio sähköpostitse tiedoksi.

6. Konsortioyryhmään pyydetty esittelyt taustajärjestelmähankkeista

Esitys

Konsortioyryhmän syyskuun 2016 kokouksessa päätettiin, että marraskuun kokouksessa esitellään Museo2015- ja Melinda-hankkeiden tilannekatsaukset sekä museosektorin järjestelmähankkeista esitellään Collecte.

Kehittämispäällikkö Minna Olkinuora-Tauru Kansalliskirjastosta esittelee Melinda-hanketta. Liite 3: [Melinda-tilannekatsaus](#)

Koulutus- ja kehittämisjohtaja Leena Tokila Museoliitosta esittelee Museo2015-hanketta.

Liite 4: [MuseumPlus^{RIA}](#)

Intendentti Leena Paaskoski Suomen metsämuseo Lustosta esittelee Collect-hanketta.

Liite 5: [Ketterä Collecte](#)

Käsittely

Museoiden taustajärjestelmien, MuseumPlus^{RIA}:n ja Collecten, välillä on paljon yhteistä, mutta myös muutamia olennaisia eroja; Collecte-järjestelmässä lisenssien määrällä ei ole väliä, toisin kuin MuseumPlus^{RIA}:ssa.

Todettiin, että kehittämistyö, jota tehdään näiden molempien järjestelmien suhteen, on hyödyksi kaikille. Museoliitossa tarjotaan myös järjestelmäriippumatonta luetteloinnin kehittämisen koulutusta.

Melindan hinnoittelumallista on tehty alustava versio Kansalliskirjaston sisällä, mutta sitä ei ole vielä käyty läpi ulkopuolisten tahojen kanssa.

7. Finnan palvelusopimuksen liitteet ja liitteitä koskeneen kommenttikierroksen tulokset

Esitys

Kansalliskirjasto on valmistellut kahden uuden liitteen (Liite Linkityspalvelusta, Tietosuojaliite) lisäämistä Finnan palvelusopimukseen. Lisäksi on valmisteltu palvelusopimuksen liitteen 1 (Liite vapaasti käytettävissä olevasta metatiedosta) käännöspäivitystä. Maria Virtanen esittelee uudet liitteet, päivitetyn liitteen ja asiaa koskeneen kommenttikierroksen tulokset. Esitetään konsortioyhmälle uusien liitteiden ja päivitetyn liitteen hyväksymistä otettavaksi käyttöön Finnan toistaiseksi olevissa palvelusopimuksissa vuoden 2017 alusta. Tausta-aineisto: [Kommenttikierroksen tulokset ja liitteiden muutokset kierroksen jälkeen](#). Liite 6: [Liite linkityspalvelusta](#) Liite 7: [Tietosuojaliite](#) Liite 8: [Päivitetty liite vapaasti käytettävissä olevasta metatiedosta](#)

Käsittely

Todettiin, että lisenssiehdot saattavat joskus estää aineistojen käytön esim. etätyöpisteessä. Pääperiaate kuitenkin on, että auktorisoidut käyttäjät saavat käyttää aineistoja. Lisensointi-aiheisissa kysymyksissä voi ottaa yhteyttä Kansalliskirjaston Lisensointi-yksikköön (finelib [AT] helsinki.fi).

Todettiin, että mikäli käyttäjä poistaa Finna-tiliinsä liitetyn kirjastokortin tiedot, ei se poista koko tiliä. Finna-tilin voi luoda myös ilman kirjastokorttia, eivätkä tilin historiatiedot liity kirjastokorttiin; ne jäävät siis tilille, vaikka kirjastokortti poistettaisiinkin.

Todettiin, että mikäli organisaatioilla on omilla sivuillaan rekisteriseloste ja/tai käyttösäännöt, tulisi ne nyt käydä läpi ja päivittää. Henkilötietojen käsittelyä koskeva lauseke voi olla esim. ”Tietoja ei luovuteta ulkopuolisten käyttöön ilman asiakkaan suostumusta.” Haka-kirjautumisen kautta palveluun tulevat käyttäjät hyväksyvät jo kirjautumisvaiheessa tietojensa luovuttamisen.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaan.

8. OKM:n ulkopuolisten mukaantulo

Esitys

Susanna Eklund esittelee OKM:n ulkopuolisten mukaantulon tilannetta. Liite 9: [OKMn ulkopuolisten liittyminen](#)

Käsittely

Ei keskustelua.

9. ATT- & KDK-hankkeiden Oikeuksien hallintaan liittyvät metatiedot -työryhmän työn tuloksia

Esitys

Maria Virtanen esittelee työryhmän työn tuloksia. Tausta-aineistot: a. [Oikeuksien hallintaan liittyvät metatiedot -selvitys versio0.95](#), b. [Selvitys liite1 tavoitteet](#), c.

13.12.2016

[Selvitys liite2 metatietoformaattit](#), d. [Selvitys liite3 käyttöehdot](#), e. [Selvitys liite4 käsitteet](#). Liite 10: [Oikeuksien hallintaan liittyvät metatiedot 20161130](#)

Käsittely

Ei keskustelua.

10. Lähetekeskustelut EU:n uudesta tietosuoja-asetuksesta

Esitys

Puheenjohtaja johdattaa keskustelua uuden tietosuoja-asetuksen vaikutuksista Finnaan ja konsortion jäsenten toimintaan. Finna-konsortior ryhmä toivoo KDK-ohjausryhmältä lisätietoa asetuksen toimeenpanosta kansallisella tasolla.

Käsittely

Outi Hupaniittu kertoi KAM-juridiikka-ryhmän kokouksesta, jossa käsiteltiin uuden tietosuoja-asetuksen toimeenpanoa kansallisella tasolla.

Yksi keskeisistä esiin nousseista kysymyksistä oli, että miten asetuksessa otetaan huomioon organisaatioiden erilaiset taustat puhuttaessa organisaatioiden lakisääteisistä toiminnoista; osan organisaatioista tehtävät on määritelty laissa, kun taas osan tehtäviä ei laki määrää.

Kokouksessa tuli ilmi myös, että EU:n tietosuoja-asetus koskee vain eläviä ihmisiä, ei kuolleita. Tietoa henkilön kuolemasta organisaatiot eivät kuitenkaan mistään saa ajantasaisena ja keskitetysti.

Ryhmän kokouksessa läsnä ollut Immo Aakkula Opetus- ja kulttuuriministeriöstä pyysi ryhmän jäseniltä sektorikohtaisia lausuntoja, joissa olisi kiteytetty kunkin sektorin tärkeimmät ja keskeisimmät kysymykset. Ryhmän jäsenet konsultoivat tarvittaessa muita sektorinsa asiantuntijoita.

Esitettiin toive, että Kristiina Hormia-Poutanen vie asian keskusteltavaksi myös KDK-ohjausryhmään.

Todettiin, että Kansalliskirjasto suunnittelee aihetta käsittelevän keskustelutilaisuuden järjestämistä keväällä 2017.

11. Tiedotusasiat

- Tulevia tapahtumia:
  - Sektoritapaamiset marras-joulukuussa:
    - (Arkistot ti 29.11.2016)
    - (Yleiset kirjastot ke 30.11.2016)
    - Korkeakoulukirjastot to 1.12.2016
    - Museot pe 2.12.2016

12. Muut asiat

- Seuraava konsortior ryhmän kokous pidetään torstaina 9.2.2017 klo 13-16 Kansalliskirjaston tiloissa Leipätehtaalla (kokoushuone Kaneli).

13.12.2016

- o Vuoden 2017 konsortiokokousten päivämäärät (paikkana Leipätehdas, kokousshuone Kaneli)
  - To 9.2.2017 klo 13-16
  - Ke 10.5.2017 klo 13-16
  - Ke 13.9.2017 klo 13-16
  - Ke 15.11.2017 klo 13-16

13. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.57.

LIITTEET:

Liite 1: Tilannekatsaus:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/Finna_tilannekatsaus_Finna-konsortior yhma_30-11-2016.pptx?version=1&modificationDate=1480326403212&api=v2

Liite 2: Projektisuunnitelma 2017:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/Finna-projektisuunnitelma_2017_v1_konsortio.docx?version=1&modificationDate=1480339499330&api=v2

Liite 3: Melinda-tilannekatsaus:

<https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/Melinda%20tilannekatsaus%2020161130.pptx?version=1&modificationDate=1480058179546&api=v2>

Liite 4: MuseumPlus^{RIA}:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/MuseumPlus_RIA_Leena_Tokila.pdf?version=1&modificationDate=1481702003160&api=v2

Liite 5: Ketterä Collecte:

<https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/Kettera%CC%88%20Collecte%2020Finna%20konsortior yhma%CC%88%20301116.ppt?version=1&modificationDate=1479995381538&api=v2>

Liite 6: Liite linkityspalvelusta:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/Liite_linkityspalvelusta_Finnan_palvelusopimukseen.pdf?version=1&modificationDate=1479903083095&api=v2

Liite 7: Tietosuojaliite:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/Tietosuojaliite_Finnan_palvelus_opimukseen.pdf?version=1&modificationDate=1479904131371&api=v2

Liite 8: Päivitetty liite vapaasti käytettävissä olevasta metatiedosta:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/71665879/P%C3%A4ivitetty_liite_vapaasti_k%C3%A4ytett%C3%A4viss%C3%A4_olevasta%20metatiedosta.pdf?version=1&modificationDate=1479904894052&api=v2

13.12.2016

Liite 9: Finna OKM:n ulkopuolisten liittyminen:

https://www.kivi.fi/download/attachments/71665879/Finna_OKMulkop_liittyminen_FinnaKonsortior yhmalle_20161130.pptx?version=2&modificationDate=1480513781004&api=v2

Liite 10: Oikeuksien hallintaan liittyvät metatiedot:

<https://www.kivi.fi/download/attachments/71665879/Oikeuksien%20hallintaan%20liit tyv%C3%A4t%20metatiedot%2020161130.pptx?version=1&modificationDate=1480491352718&api=v2>